

מסורת הש"ס

6) בִּרְטוּת מִזֵּן: וְעַ"ש דְּחוּר דַּעַת ד' אֵלֶּיְהוּר אֲכָל ר' מֵאִיר סָ"ל שֶׁ דָּבַל שְׁאִירוֹ אוֹכֵל חוֹלִין בְּטַהֲרָה וּבִן אִתְּמָא גִּינְטִין סָא. וְכֵן תַּמְלָא שְׂאֵר שְׂטִיטִים וְעִי' בְּחוּסִי דִּי"ה כֹּל וּבְחוּסִי גִינְטִין סָא. 7) וְלַמַּחֲשֵׁי חוּסִי' לְעִיל יֵי. דִּי"ה אַחֲרִים וְעִ"ש מִ"ש עַל הַגְּלִיין יִתְיַשֵּׁב גַּם הַכֹּהֵן. 8) קִדְּשִׁין כ. מ. עִ"ש יוֹמָא פו: פו. עֲרַכִין ל: מ"ק כו: 9) וְנִגְלַל כח: וְסָא אִתְּמָא אֵל תִּקְרִי הִלְכוּת אֵלֶּה הַלְכוֹ'. 10) בִּי"מ קח. 11) עִ"ז יט: 12) עִ"ש 111) וְעִי"י לְלִיכִיסָא. 13) אֵלֶּה קִרְאָא וְלֵא שֶׁהָיָה מִהִשְׁתַּי' 14) וְעִי"מ אֲזַדְתָּ בְּחוּלִיס. 15) כִּי"ה בִּירוּשְׁלַיִם. רש"י,

גליון הש"ס

גם' דאמר ר' אבהו. ז"ל אָבָא:

מוסף רש"י

אִיזוּהוּ עַם הָאָרֶץ. דַּבְּרוּ חֲכָמִים בְּגַל מִקּוֹס (בְּרִיבּוֹת 100.) לְשֵׁם שִׁימוּשׁ ת"ח. הָיָא הַגְּמָלָא הַתַּלְמִיד בְּסַפְרָא שְׂחִי נִוְמָטִים לְדַבְּרִי מִשְׁנֵה טַעַם וְהָיוּ מִתְאַסְּפִים יַחַד וְעוֹקְסִים בְּקִי. וְהָיָא דְּוִגְמַת הַמְּבַרָא עֲשָׂרוֹ הַאֲמִוּרָאִים 1000.) זֶרַע אֲדָם וְזֶרַע בְּהֵמָה. כְּלוּמַר הַתַּמָּסִים הַטְּוִרִים כֻּלָּם כְּרֹעִים לְפָנֵיהֶם וְלִבְנֵיהֶם (חוֹלִין 101.) וְלֵא שֶׁכֹּר פְּסִיעוּת יֵשׁ לֵי. אִם יֵשׁ בֵּית הַמִּטְבֵּחַ בְּשִׁטְרוֹת וְאִתְּמָא בְּהָא לְבִית מִדְרָשׁ לְהַפְלִיל 102.) בִּי רַבִּים חֲלָלִים הַפִּילָא. לָקוּן נַפֵּל שֶׁלֹּא מִלָּא יִמְיָ, כְּלוּמַר תַּלְמוּד שֶׁלֹּא מִלָּא יִמְיָ רִבִּים תַּלְלִין 103.) עִי"ז 104.) וְעִצּוּמִים כֹּל הַרוּגִים. הַתַּעֲצוּמִים הָרַחֲמִימִים וְהַמְּתַרְסִים וְהַמְּתַקְסִים מִלְּחִימוֹת, לָקוּן אֶת דוֹקֵן. וְעִצּוּמִים לָקוּן וְעוֹלָם עִינִי 1050.)

תוספות שאג"ן

הרי זה בור. בור גורר מעם הארץ: רש"י מניש א לחש המכשף את לוחשי ואינו יודע מה הם ומה פירושה אלא כך משמשים שבמכשפות בא על ידי לחשים: תני תנא אף תנא אף זה שלא משש תלמידי חכמים בתלמודא ושנה משנתו ואינו יודע מה הוא. ל"ה: איזהו עם הארץ פ"ה שנחשד על טהירות ועל המעשרות ומוחזק מנעו טמא: כל שאינו קורא ק"ש דהא רדאי לא ידע מדי אבל ידע לקרות וקורא לאו עם הארץ הוא דברי ר' מאיר. וי"מ דהן ברייתא מתניא לענין זימון שאין מומניא על עם הארץ. ער מצי למימר דמיתניא לענין דאמר' פרק ואילו עוברין שעם הארץ פסול לערות ואין מכריזין על אברותי אבל ק' מההיא דפ' הנוקין 107) טא דקאמר איזהו עם הארץ כל שאינו אוכל חוליו בטהרה דברי ר' מאיר וחכמים אומרים כל

שאינו מעשר פירותיו ולענין מאי מיתניא אי לענין זימון ליתא דאמר' בפרק שלשה שאכלו דעם הארץ שאינו מעשר פירותיו דהיינו עם הארץ דרבנן. ואי לענין דמאי ליתא דהא מי שחשדו על טהרות אינו חשוד על הדמאי כדמוכח בפ"ק דביבמות ועוד ק' דר"מ אדר' מאיר דהכא קאמר דהוי עם הארץ כל שאינו אוכל חוליו בטהרה ויש לומר דההיא דהתם לענין דההיא

שקרא. מקרא': **ושנה**. משנה: **ולא שימש תלמידי חכמים**. ללמוד סבבת הגמרא בטעמי המשנה מה הם. רשע הוא שאין מורתו על ברייה ואין ללמוד הימנו שע"י הטעמים יש חילוק באיסור והיתר וזדיני ממונות לזכות ולחייב ובטהרות לטמא ולטהר כדאמר בכמה דוכתי מ"ט אמר מר הכי ומר הכי ואמר מאי בינייהו איכא בינייהו כך וכך וערום הוא שהשומע את קולו שונה משניותיו כסבור הוא שבקי בטעמיהם ונוהגין בו כבוד כתלמידי חכמים: **אסמר** גרס: ה"ז ע"ה. שחשוד על המעשרות ועל הטהרות: **גורע** מעם הארץ: **דוסי**. ואסור לאכול פיתו ויינו דכיון שלא שימש חכמים אינו מקפיד על דברי חכמים לדעתם ולא שנה אלא להראות ענינו כמ"ח: **מגוש**. מכשף האוחז את העינים וגונז את הלצנות. ואף זה כן: **רעין**. תרגום חובר חבר (דברים 19) הוא מגוש. **לוחש** המכשף את לחשיו ואינו מצין מה הם ומה פירושם אלא כך מעשיהם שהמכשפות בא ע"י אותם הלחשים: **פני סנא**. ואף זה תנא שלא שימש בתלמוד שונה משנתו ואינו יודע מה היא: **איזוהי עם הארץ**. שנחשד על הטהרות ועל המעשרות ומוחזק מנגעו טמא: **כל שאינו קורא ק"ש**. דהא ודאי אינו יודע כלום. אבל יודע לקרות וקורא לא ע"ה הוא: **שזונין הלכות**. שלא שימשו לתלמידי חכמים ולא הקפידו על טעמי המשניות: **הלכות**. משניות: **פשיטא**. דהכי הוא אלא במאי נדרשיה אי לאו בכ"י: **הופרה** לו. דומה בעיניו היתר: **מבלי עולם ס"ד**. ומה הם גורמינן לאחרים: **שמורין הלכה מסוך משנסן**. קאמר שמבלין עולם בהוראות טעות דכיון דאין יודעין טעמי המשנה פעמים גורמינן שמדמינן לה דבר שאינו דומה ועוד יש משניות הרבה (במשניות) דלמרינן הא מני פלוני הוא ויחידהא היא ולית הלכנא כותיה ועוד שאינן יודעים במחלוקת תנאים הראשונים הלכה כדברי מי הלך מורין הוראות טעות: **הליכות עולם** לו. השונה הלכות עולם שלו בזכותו: **זיילגים**. בעלת תפלה: **ואלמנה שוכנית**. בעלת שכניות הולכת ומצקרת שכנותיה **חמיד**: **היא אלו מבלי עולם**. שאינן אלא נואפות ומכשפות ומראות ענין כדקדקיות שלא ידקדו אחריהן: **קטן שלא כלו לו חדשיו**. לקמן מפרש: **וקינול שגר מאלמנה**. שהיתה טוירתה ענמה יותר מן הזורך כדי לקבל שגר כדמפרש ואילו למדנו שיטריח אדם ענינו במזהה לקבל שגר יותר: **נראם צדיקים**. לנחול ג"ע: **נראם רשעים**. לירש גיהנם: **שלא יכשלו בי**

בני אדם. להפסיד חלקם על ידי מגן עדן ולירש גיהנם: **כי קאמר**. מבלי עולם: **גנון יוחני צב רעיני**. אלמנה מכשפה היתה וכשמגיע עת לידת אשה היתה עוזרת רחמה במכשפות ולאחר שמצטערת הרבה היתה אומרת אלך ואבזק רחמים אולי תשמע תפלתי והולכת וסותרת כשפיה והולד יהא לה שכיר יום צדיקה והיא הלכה לציט האשה היולדת ושמע השכיר קול הכשפים מתקשקשין בכלי כמו שהולד מקשקש במעי האם וצא ופתח את מגופת הכלי והכשפים ילאו והוולד נולד וידעו כי בעלת כשפים היא: **המנעט כרצופיו**. וקרי ליה קטן שלא כלו לו חדשיו על ידי שימיו מתקצרין כדלמרינן בפרק קמא דחגיגה (דף ה.):

כי רבים חללים הפילה. באשה זרה משתעי. ותלמיד שאינו נוהג ענימו כשורה קרי ליה נמי הכי: **זה תלמוד שלא הגיע כו'**. הפילה לשון נפל שלא כלו לו חדשיו: **ועלומים**. לשון עולם עיניו (ישעיה ג) שסוגרים פיהם ואינם מורים לנורכי' והורא:

רבי שמואל בר נחמני אמר ה"ו בור. תימה כמאן ס' ללא כאחרים ולא כר' יהודה דאחרים לא קרו צור י' אלא לשנה ולא קרא ור' יהודה אפי' עם הארץ לא משוי ליה דלומר בסוף פרק אלו מציאות (ב"מ דף לג.): **דדרש** ר' יהודה צר חילעאי שמעו דבר ה'

שקרא ושנה ולא שימש תלמידי חכמים: **אתמר קרא ושנה** ולא שימש ת"ח ר' אלעזר **אומר הרי זה עם הארץ** ר' שמואל בר נחמני **אמר הרי זה בור** ר' ינאי **אומר ה"ז כותי** רב אחא בר יעקב **אומר הרי זה מגוש** אמר רב נחמן בר יצחק **מסתברא כרב אחא בר יעקב דאמר ר' אינשי רטיין** מגושא ולא ידע מאי אמר **תני תנא** ולא ידע מאי אמר **ת"ר** 6 **איזהו ע"ה** כל שאינו קורא ק"ש שחרית וערבית בברכותיה דברי ר' מאיר וחכ"א כל שאינו מניח תפילין בן עזאי **אומר כל שאין לו ציצית בבגדו** ר' יונתן בן יוסף **אמר כל שיש לו בנים ואינו מגדלן** ללמוד תורה 7 **אחרים אומרים אפילו קורא ושונה** ולא שימש ת"ח והו ע"ה **קרא ולא שנה הרי זה בור** לא קרא ולא שנה עליו הכתוב **אומר** 1 **וזרעתי את בית ישראל** ואת בית יהודה **זרע אדם** **זרע בהמה**: 12 **ירא את ה'** בני ומלך ועם שונים אל תתערב אמר רבי יצחק אלו ששונים הלכות פשיטא מהו דתימא שונין בחטא וכדרב הונא 13 **דאמר רב הונא** כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה הותרה לו קמ"ל **תנא התנאים מבלי עולם** מבלי עולם ס"ד **אמר רבינא** שמורין הלכה מתוך משנתן תניא נמי הכי **א"ר יהושע** וכי מבלי עולם הן והלא מיישבי עולם הן שנאמר 14 **הליכות עולם** לו אלא שמורין הלכה מתוך משנתן: **אשה פרושה וכו'**: **ת"ר** בתולה צליינית **ואלמנה שוכבית** וקטן שלא כלו לו חדשיו הרי אלו מבלי עולם איני והאמר רבי יוחנן למדנו יראת חטא מבתולה וקיבול שכר מאלמנה יראת חטא מבתולה דר' יוחנן שמעה לההיא בתולה דנפלה אאפה וקאמרה רבש"ע בראת גן עדן ובראת גיהנם בראת צדיקים ובראת רשעים יהי רצון מלפניך שלא יכשלו בי בני אדם קיבול שכר מאלמנה דההיא אלמנה דהואי בי כנישתא בשיבבותה כל יומא הות אתיא ומצלה בי מדרשיה דר' יוחנן אמר לה בתי לא בית הכנסת בשיבבותך אמרה ליה רבי ולא 15 **שכר פסיעות יש לי** כי קאמר כגון יוחני בת רטיבי מאי קטן שלא כלו לו חדשיו הכא תרגימו זה ת"ח המבעט

ברבותיו רבי אבא אמר זה תלמיד שלא הגיע להוראה ומורה 16 **דא"ר אבהו** אמר רב הונא אמר רב מאי דכתיב 17 **כי רבים חללים הפילה ועצומים כל הרוגיה** כי רבים חללים הפילה אזה ת"ח שלא הגיע להוראה ומורה ועצומים כל הרוגיה אזה ת"ח שהגיע להוראה ואינו מורה ועד

בני אדם. להפסיד חלקם על ידי מגן עדן ולירש גיהנם: **כי קאמר**. מבלי עולם: **גנון יוחני צב רעיני**. אלמנה מכשפה היתה וכשמגיע עת לידת אשה היתה עוזרת רחמה במכשפות ולאחר שמצטערת הרבה היתה אומרת אלך ואבזק רחמים אולי תשמע תפלתי והולכת וסותרת כשפיה והולד יהא לה שכיר יום צדיקה והיא הלכה לציט האשה היולדת ושמע השכיר קול הכשפים מתקשקשין בכלי כמו שהולד מקשקש במעי האם וצא ופתח את מגופת הכלי והכשפים יצאו והוולד נולד וידעו כי בעלת כשפים היא: **המנעט כרצופיו**. וקרי ליה קטן שלא כלו לו חדשיו על ידי שימיו מתקצרין כדלמרינן בפרק קמא דחגיגה (דף ה.):

כי רבים חללים הפילה. באשה זרה משתעי. ותלמיד שאינו נוהג ענימו כשורה קרי ליה נמי הכי: **זה תלמוד שלא הגיע כו'**. הפילה לשון נפל שלא כלו לו חדשיו: **ועלומים**. לשון עולם עיניו (ישעיה ג) שסוגרים פיהם ואינם מורים לנורכי' והורא:

היה נוטל פרק שלישי סוטה

רבי שמואל בר נחמני אמר ה"ו בור. תימה כמאן ס' ללא כאחרים ולא כר' יהודה דאחרים לא קרו צור י' אלא לשנה ולא קרא ור' יהודה אפי' עם הארץ לא משוי ליה דלומר בסוף פרק אלו מציאות (ב"מ דף לג.): **דדרש** ר' יהודה צר חילעאי שמעו דבר ה' החדרים אל דברו וגו' החדרים אל דברו אלו תלמידי חכמים אחים אלו בעלי מקרא שנאכסם אלו בעלי משנה מנדיכס אלו עם הארץ אלמא דבעלי משנה או בעלי מקרא לאו צכלל ע"ה מינהו: **ב"ר שאינו קורא ק"ש שחרית וערבית דברי ר"ב**. תימה לר"י דלמר צפ' הניזקין (גיטין דף סא.) **וצפ' ג'** שאכלו (נדרס דף מו:.) לחזו עם הארץ כל שאינו אוכל חולין בטרהה דצרי ר"מ ופירש דהרבה ענייני עם הארץ הן יש שאין מקבלין ממנו עדות כדלמרינן צפ' אלו עוברין (פסחים דף מט:) ששה דברים נאמרו בעם הארץ אין מקבלין מהן עדות וכו' **וצפ'** חומר צקודש (מגיגה דף כג.) כמאן מקבלין סהדומא מעם הארץ כר' יוסי ויש כשר לענין עדות ומשד על הטהרות ועל המעשרות או לענין זימון או לענין צדיעת א"י לענין דברים שאינן נחקין אלא מן המומחה כדליתא צפ' שני דמסכת ע"ז (דף 107:) **בִּירְיוּשָׁלַמִי** אשה פרושה זו היא שיוצאת ומלעצת כדברי תורה ותאמר אלי תבא וישכב עמה כלילה הוא א"ר אבהו כניכול היה במחשבה הוא לבדו יודע שלא עלתה על דעתה אלא בשביל להעמיד צנטיס הוסיפו עליהם בתולתא זיימנית 18 **ואלמנה שוכנית** 19 **ומי חגלה נספת שם ציט'** ומינוק שהוא עולה לחדשיו (בתולה זיימנית מזיימנה אובדת בתוליה ומינוק שהוא עולה לחדשיו) ר' חלקיה בשם ר' סימון זה שהוא גדול בתורה שלא צפיקרו ומצה את הגדולים ממנו א"ר יוסי וכו שכן תשע ואבדיו נראה כן 20 **והוא צא על אחת מכל העריות האמורות בתורה והן ממות על ידו והוא פטור** רבי פירש מזיימנה אובדת בתוליה מחמת זומות בתוליה נושרות אבל מורי אחי הרב ר"מ פי' עושה חסידה ומתפללת כדגרסינן בגמ' דידן זליינית וכאלו כמה ועושה תעניות שמהא נענת בתפלתה ואינה עושה אלא לנגד את העין שלא ידקדו אחריה ומונה ואובדת בתוליה:

תוס' שאג"ן

אלו עוברין מיתניא. ואורי' דההיא דהניזקין 101) דההיא דנומנין לעם הארץ בנות חברים גדולות ופוסקין להם על גנת שלא תעשה על גביו וצדקת ר'שב'צ"א' אין צורך לפסוק שאפי' לא פסק עמו כן הדין שלא תעשה על גביו טהרות אלא בפרישות אחר תיעהוג גם כשהיא תחתיו. ואחר כך שונה רשב"ג איזהו עם הארץ כל שאינו אוכל חוליו בטהרה דברי ר' מאיר וחכמים אומרים כל שאינו מעשר פירותיו וה"ק איזהו עם הארץ שישאנו לו חבר בתו בזה הענין שתנהוג טהרה תחתיו כל שאינו אוכל כר' וחכמים אומרים אפי' למי שאינו מעשר פירותיו משיאין לו בת חבר: אחרים אומרים אפי' קרא ושנה משמע מהכא דאחרים לא היו ר' מאיר ואצ"ג דבבבליה תלמודא אמרי' מאן אחרים ר' מאיר ג"ל דברבו קמונות הוו אחרים ר' מאיר כדלמרינן מאן יש אומרים ר' נתן ובפ"ק דגיטין גר' 3) יש אומרים לא היינו ר' מאיר אלא ר' נתן דברבו המקומות יש אומרים היינו ר' נתן: המורים הלכה מתוך משנתם שמבליים עולם בהוראת טעות דכיון דאינם יודיעים טעם המשנה מדמים להם דבר שאינו דומה. ויש אומר' משניות הרבה דאמר הא מני פלוני היא ויחידא היא ולית הלכתא כותיה ומורים בטעות ל"ה: בתולה צליינית בעלת תפלות שכינת הולכת ומבקרת שכנותיה תמיד שאינן אלא מנאפות ומכשפות ומראות עצמן כעצקניות שלא יבדקו אחריהן ל"ה. כגון ויחני בת רטיבי פ"ה אלמנה מכשפנית היתה וכשמגיע עת לדת האשה ועוצרת האשה במכשפות ולאחר שמצטערת האשה הרבה היתה אומרת יוחני אלך ואבזקש אולי תשמע תפלתי והולכת ופתחת הכלי שהיו הכשפים בתוכו וסותרת הכשפים ואז הולד יוצא. פעם אחת היה לה שכיר יום בביתה והיא הלכה לבית האשה היולדת ושמע השכיר קול הכשפים מקשקש בתוך הכלי כמו שהולד מקשקש במעי האם וצא השכיר וסתר את מגופת הכלי והכשפים יצאו והולד נולד וידעו כל העולם כי בעלת כשפים היא ל"ה: המבעט ברבותיו וקרי ליה קטן שלא כלו חדשיו על ידי שימיו מתקצרין כדאמ' פ"ק דחגיגה.

כב.

כח א מיי פ"ה מהלכות מ"ט הלכה ד נופ"כ מהל' סנהדרין הל' מן טוש"ע י"ד סימן רמב סעיף יג:
כב ב מיי שם נוסח] טוש"ע שם סעיף יד:

תורה אור השלם

- דבה ימים באים נאם יי וְנִרְעִיתִי אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת בֵּית יְהוּדָה וְרַע אֲדָם וְרַע בְּהֵמָה: ירימיהו לא בו
- אֵת אֶת יי בְּנֵי וּמִלֵּךְ עַם שְׂוִיִּים אֶל תַּתְּעָרְבוּ: משלי כו כא
- עֲמֹד וְיִמְדוּ אֶרֶץ רָאָה וְחֹמֶר גִּוִּים וְתַפְצִצוּ הָרִיר עַד שְׁחָר בְּגִעוֹת עוֹלָם וְהַלְבוֹת עוֹלָם לוֹ: חבקוק ג ו
- כִּי רַבִּים הָתָלִים הַפִּילָה וְנִצְמִים כָּל הָרִגְוִיָּה: משלי ז כו

תוס' שאג"ן

אלו עוברין מיתניא. ואורי' דההיא דהניזקין 101) דההיא דנומנין לעם הארץ בנות חברים גדולות ופוסקין להם על גנת שלא תעשה על גביו וצדקת ר'שב'צ"א' אין צורך לפסוק שאפי' לא פסק עמו כן הדין שלא תעשה על גביו טהרות אלא בפרישות אחר תיעהוג גם כשהיא תחתיו. ואחר כך שונה רשב"ג איזהו עם הארץ כל שאינו אוכל חוליו בטהרה דברי ר' מאיר וחכמים אומרים כל שאינו מעשר פירותיו וה"ק איזהו עם הארץ שישאנו לו חבר בתו בזה הענין שתנהוג טהרה תחתיו כל שאינו אוכל כר' וחכמים אומרים אפי' למי שאינו מעשר פירותיו משיאין לו בת חבר: אחרים אומרים אפי' קרא ושנה משמע מהכא דאחרים לא היו ר' מאיר ואצ"ג דבבבליה תלמודא אמרי' מאן אחרים ר' מאיר ג"ל דברבו קמונות הוו אחרים ר' מאיר כדלמרינן מאן יש אומרים ר' נתן ובפ"ק דגיטין גר' 3) יש אומרים לא היינו ר' מאיר אלא ר' נתן דברבו המקומות יש אומרים היינו ר' נתן: המורים הלכה מתוך משנתם שמבליים עולם בהוראת טעות דכיון דאינם יודיעים טעם המשנה מדמים להם דבר שאינו דומה. ויש אומר' משניות הרבה דאמר הא מני פלוני היא ויחידא היא ולית הלכתא כותיה ומורים בטעות ל"ה: בתולה צליינית בעלת תפלות שכינת הולכת ומבקרת שכנותיה תמיד שאינן אלא מנאפות ומכשפות ומראות עצמן כעצקניות שלא יבדקו אחריהן ל"ה. כגון ויחני בת רטיבי פ"ה אלמנה מכשפנית היתה וכשמגיע עת לדת האשה ועוצרת האשה במכשפות ולאחר שמצטערת האשה הרבה היתה אומרת יוחני אלך ואבזקש אולי תשמע תפלתי והולכת ופתחת הכלי שהיו הכשפים בתוכו וסותרת הכשפים ואז הולד יוצא. פעם אחת היה לה שכיר יום בביתה והיא הלכה לבית האשה היולדת ושמע השכיר קול הכשפים מקשקש בתוך הכלי כמו שהולד מקשקש במעי האם וצא השכיר וסתר את מגופת הכלי והכשפים יצאו והולד נולד וידעו כל העולם כי בעלת כשפים היא ל"ה: המבעט ברבותיו וקרי ליה קטן שלא כלו חדשיו על ידי שימיו מתקצרין כדאמ' פ"ק דחגיגה.

^[1] ז"ל דההיא דהניזקין תמלא לענין שנתנין לע"ה בנות חכמים וכו' והוא בתוספתא דע"ז פ"ה ב' תמוס' גיטין שם ד"ה איה

^[2] 11) י' ת' אחרים אחר דברי ר' נתן וע"כ ד"ה אלו אלא דכדכז המקומות וכו'